

فصلنامه مدیریت مهندسی و تحول دیجیتال

Original Research Article

Investigating the impact of investors' personality types on their investment in stock and cryptocurrency investment funds

Munira Hamel Karegar¹ , Javad Einabadi^{*2}

1- Master of Science in Financial Engineering and Risk Management, Iranian Electronic Higher Education Institute, Tehran, Iran

2- Assistant Professor, Department of Accounting and Finance, Iranian Electronic Higher Education Institute, Tehran, Iran (Corresponding Author)

ARTICLE INFO

Article History

Date Received: 10 December 2024

Date Revised: 5 February 2025

Date Accepted: 5 March 2025

Date published: 15 May 2025

Keywords

Personality type,
Investment,
Investment funds,
Digital currencies.

Corresponding Author Email:

Gozinesh2017@gmail.com

ABSTRACT

Today, people with different personality types invest in financial markets, and their success or failure largely depends on their personality type. The main purpose of this study is to examine the effect of investors' personality types on their type of investment in stock and cryptocurrency investment funds. The personality types used based on the Big Five model include neuroticism, extraversion, openness to experience (flexibility), agreeableness, and conscientiousness. The research method is descriptive and inferential statistics. The data collected were selected using a questionnaire and based on a sampling of 120 investors. In order to describe the data, we used descriptive statistics methods including frequency statistics, mean, standard deviation, skewness coefficients, and kurtosis. Then, in the inferential statistics section, one-sample t-tests and Friedman's test were used to answer the research questions. The analysis was performed using SPSS26 statistical analysis software. After analyzing and testing the hypotheses, the results showed that there is a significant relationship between the conscientiousness personality type in stock investment funds and the neuroticism, extraversion, and openness to experience personality types in digital currencies.

How to cite this article:

Hamel Karegar, M., & Einabadi, J. (2025). Investigating the impact of investors' personality types on their investment in stock and cryptocurrency investment funds. *Journal of Engineering Management and Digital Transformation*, 8(1), 65-77.

©2023 The author(s). This is an open access article distributed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC), which permits use, sharing, adaptation, distribution and reproduction in any medium or format, as long as you give appropriate credit to the original author(s) and the source.

Publisher: Chatre Andisheh International Publishing Institute

بررسی تاثیر تیپ شخصیتی سرمایه گذاران در نوع سرمایه گذاری آنها در صندوق های سرمایه گذاری در سهام و ارزش های دیجیتال

منیره حامل کارگر^۱، جواد عین آبادی^{۲*}

۱- کارشناسی ارشد مهندسی مالی و مدیریت ریسک، موسسه آموزش عالی الکترونیکی ایران، تهران، ایران

۲- استادیار گروه حسابداری و مالی، موسسه آموزش عالی الکترونیکی ایران، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

چکیده

امروزه افراد با تیپ های شخصیتی مختلفی اقدام به سرمایه گذاری در بازارهای مالی می کنند و موفقیت یا عدم موفقیت آنها تا حد زیادی بستگی به تیپ شخصیتی آنها دارد. هدف اصلی پژوهش حاضر، بررسی تاثیر تیپ های شخصیتی سرمایه گذاران در نوع سرمایه گذاری آنها در صندوق های سرمایه گذاری در سهام و ارزش های دیجیتال است. تیپ های شخصیتی استفاده شده بر اساس مدل پنج بزرگ شامل روان رنجوری، برون گرایی، گشودگی به تجربه (انعطاف پذیری)، سازگاری و وظیفه شناسی می باشد. روش پژوهش آمار توصیفی و استنباطی است. داده های جمع آوری شده از روش پرسشنامه و بر اساس نمونه گیری ۱۲۰ نفر سرمایه گذار انتخاب شده اند. به منظور توصیف داده ها از روش های آمار توصیفی شامل آمارهای فراوانی، میانگین، انحراف معیار، ضرایب چولگی و کشیدگی بهره بردیم. سپس در بخش آمار استنباطی، برای پاسخگویی به سوالات پژوهش از آزمون های t تک نمونه ای و فریدمن، استفاده شده است. تحلیل با استفاده از نرم افزار تحلیل آماری SPSS26 انجام شده است. پس از تجزیه و تحلیل و آزمون فرضیات، نتایج نشان داد بین تیپ شخصیتی وظیفه شناسی در صندوق های سرمایه گذاری در سهام رابطه معنادار و تیپ های شخصیتی روان رنجوری، برون گرایی، گشودگی به تجربه در ارزش های دیجیتال رابطه معناداری وجود دارد.

اطلاعات مقاله

سابقه مقاله

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۹/۲۰

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۱۵

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۲/۲۵

واژه های کلیدی

تیپ شخصیتی،

سرمایه گذاری،

صندوق های سرمایه گذاری،

ارزش های دیجیتال.

ایمیل نویسنده مسئول

Gozinesh2017@gmail.com

استناد به این مقاله: حامل کارگر، منیره و عین آبادی، جواد. (۱۴۰۴). بررسی تاثیر تیپ شخصیتی سرمایه گذاران در نوع سرمایه گذاری آنها در صندوق های سرمایه گذاری در سهام و ارزش های دیجیتال. مدیریت مهندسی و تحول دیجیتال، ۸ (۱)، ۶۵-۷۷. ناشر: موسسه انتشارات بین المللی چتر اندیشه

Creative Commons: CC BY 4.0

مقدمه

تا اواخر دهه ۷۰ میلادی که به اصطلاح عصر تئوری های سنتی مالی بود، به انسان یا همان سرمایه گذار به عنوان یک موجود کاملاً عقلایی نگاه می شد؛ اما شروع دهه ۸۰ میلادی مباحث جدیدی تحت عنوان مالی رفتاری مطرح گردید (جیمز، ۲۰۰۲؛ ابراهیمی لیفشگر و همکاران، ۱۳۹۶). موضوع مالی رفتاری از جمله مباحث جدیدی است که در طول دو دهه گذشته توسط برخی اندیشمندان مالی مطرح گردید و به سرعت مورد توجه اساتید، صاحب نظران و دانشجویان این رشته در سراسر دنیا قرار گرفت (دیده خانی و مهرعلی زاده ۱۳۹۷).

مالی رفتاری یکی از حوزه های مطالعاتی است که به سرعت گسترش یافته است و به بررسی فرآیند تصمیم گیری سرمایه گذاران و عکس العمل آن ها نسبت به شرایط مختلف بازارهای مالی می پردازد و تاکید بیشتر آن به تاثیر احساسات، شخصیت، فرهنگ و قضاوت های سرمایه گذاران برای تصمیم گیری سرمایه گذاری است (شهرآبادی و یوسفی، ۲۰۰۷؛ اسدی و مرشدی، ۱۳۹۸). بنابراین شناسایی عوامل مؤثر بر تصمیم گیری آنان اهمیت بسیار زیادی دارد (دادرس و همکاران، ۱۳۹۷؛ آفاجانی و همکاران، ۱۳۹۹).

یکی از راه های شناسایی عوامل مؤثر، بررسی تیپ های شخصیتی ها می باشد که نشان می دهد سرمایه گذاران همیشه منطقی رفتار نمی کنند، بلکه تصمیمات آنها تحت تأثیر عوامل مختلف دیگری از جمله عوامل روانی، جمعیتی، بین فردی و محیطی قرار می گیرد (چارلز و کاسیلینگام، ۲۰۱۴؛ گوپتا و احمد، ۲۰۱۶؛ سمبل و ترینوگروهو، ۲۰۱۱؛ ساندر و بیجا و سمبل ۲۰۲۰). شخصیت سرمایه گذار نقش مهمی در تعیین موفقیت سرمایه گذاری آنها دارد (چارلز و کاسیلینگام، ۲۰۱۴؛ ساندر و بیجا، سمبل ۲۰۲۰).

همان طوری که ادراک تصمیم گیرنده عامل مهمی در تصمیم گیری سرمایه گذار است، شخصیت وی نیز در امر تصمیم گیری دخیل است. تصمیم گیری چنان با خصوصیات روانی تصمیم گیرنده آمیخته است که نمی توان یکی را بدون دیگری مورد مطالعه قرار داد. عوامل و عناصر شخصیتی نظیر هوش و خلق و خوی، نگرش یک فرد، همگی در اتخاذ تصمیم نقش دارند. یکی از مدل های بسیار معروف در زمینه شخصیت مدل پنج عاملی است. مطالعات و پژوهش های زیادی در سال های اخیر اعتبار مدل پنج عاملی را تایید کرده و آن را مبنای بقیه مدل ها می دانند. لذا در مطالعه حاضر با استفاده از مدل پنج شخصیت سعی در تعیین اثر این متغیر به همراه ابعاد آنها بر نوع سرمایه گذاری سرمایه گذاران هستیم (لاجوردی و فائز، ۱۳۹۴). مدل پنج عاملی شخصیت که به مدل "پنج عامل بزرگ" معروف است، شناخته شده ترین مدل شخصیت است (کاجونیوس و جانسون، ۲۰۱۹) که شخصیت های فردی را مشخص می کند و در سطح جهانی قابل قبول ترین مدل شخصیتی است. در این مدل شخصیت افراد به پنج دسته عمده تقسیم شده است که عبارتند از: روان رنجوری، برون گرایی، گشودگی به تجربه (انعطاف پذیری)، سازگاری و وظیفه شناسی (ته و همکاران، ۲۰۱۱؛ تمپلر، ۲۰۱۲؛ کاور و آناند، ۲۰۱۸؛ عبدالوای و همکاران، ۲۰۱۹؛ دهلاریا، ۲۰۱۹؛ دیمان و راجا، ۲۰۱۸؛ ساندر و بیجا، سمبل ۲۰۲۰) ویژگی های شخصیتی کلیدی بیان شده، ارتباط قوی با طیف وسیعی از رفتارهای انسانی دارد (کیفر و همکاران، ۲۰۱۸؛ دن و همکاران، ۲۰۲۱).

پژوهش حاضر تأثیرات پنج عامل اصلی شخصیت سرمایه گذاران در نوع سرمایه گذاری آنها در صندوق های سرمایه گذاری در سهام و ارزهای دیجیتال بررسی می نماید. در دنیای حاضر، سرمایه گذاران علاقه فزاینده ایی به نوع های جایگزین سرمایه گذاری مانند صندوق های سرمایه گذاری و ارزهای دیجیتال شکل گرفته است بطوری که سرمایه گذاری در این بازارها تبدیل به یک موضوع محبوب در بین بسیاری از سرمایه گذاران گردیده است. در این مطالعه دو پرسش مطرح می گردد:

سوال اول: آیا عوامل تیپ های شخصیتی تاثیر معناداری در نوع سرمایه گذاری سرمایه گذاران در صنوق های سرمایه گذاری در سهام دارند؟

سوال دوم: آیا عوامل تیپ های شخصیتی تاثیر معناداری در نوع سرمایه گذاری سرمایه گذاران در ارزهای دیجیتال دارند؟

در صورت مثبت بودن پاسخ ها نوع رابطه بررسی می شود. در واقع هدف پژوهش حاضر، پاسخ گویی به سوالات یاد شده است. نظر به اینکه تا کنون در ایران پژوهشی در مورد بررسی تاثیر تیپ های شخصیتی در نوع سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام و ارزهای دیجیتال انجام نشده است و این پژوهش می تواند راهگشای این موضوع مهم مالی و حسابداری باشد.

مبانی نظری

امروزه سرمایه گذاران برای انتخاب سرمایه گذاری، عوامل زیادی را مد نظر قرار می دهند. بر مبنای رویکردهای موجود، تصمیم گیری سرمایه گذاران تنها بر مبنای تجزیه و تحلیل های تکنیکی و عقلایی انجام نمی پذیرد. بی تردید شناسایی عوامل موثر بر تصمیم گیری سرمایه گذاران و اولویت بندی آنها از نظر میزان اهمیت شان بر تصمیم گیری، می تواند زمینه لازم را برای ارائه خدمات مطلوب به سرمایه گذاران فراهم کند و اقدام شایسته ای در روند توسعه سرمایه گذاری در کشور قلمداد شود (ودیدی، شکوهی زاده، ۱۳۹۱). تصمیمات سرمایه گذاری به عنوان یکی از فاکتورهای مهم و حیاتی در سود آوری سرمایه گذاران به شمار می رود که با آگاهی و شناخت از نقش عوامل موثر بر این تصمیمات، می توان به افزایش ثروت سرمایه گذاران کمک شایانی کرد. عوامل بسیار زیادی در تصمیم گیری سرمایه گذاران تاثیر گذار می باشد. ولی مهمترین عامل ویژگیهای شخصیتی و تیپ های رفتاری سرمایه گذاران است (دوراند و همکاران ۲۰۰۸؛ توماس و راجندران ۲۰۱۲؛ ابراهیمی لیفشگر و همکاران، ۱۳۹۸). شخصیت را می توان به عنوان یکی از عوامل روانشناختی اساسی که رفتار انسان را شکل می دهد، تعریف کرد (دیمان و راجا، ۲۰۱۸). اما عوامل زیادی مانند محیط اجتماعی، خانواده، شرایط جغرافیایی و جسمانی می توانند در رشد شخصیت موثر باشند. به همین دلیل می توان گفت که افراد دارای ویژگی های شخصیتی متفاوتی هستند (ارکوش و تابک، ۲۰۰۹، اوزر، موتلو، ۲۰۱۹). روانشناسی شخصیت مطالعه ای است در مورد اینکه چگونه افراد از نظر روانی با هم تفاوت دارند و چگونه می توان آن تفاوت ها را توصیف و اندازه گیری کرد (فاندر و فست، ۲۰۱۰). ویژگی های شخصیتی یکی از عوامل مهم روان شناختی مؤثر بر رفتار مالی سرمایه گذاران فردی است (اوزر، موتلو، ۲۰۱۹) که گسترده ترین و محبوب ترین طبقه بندی، رویکرد شخصیت پنج بزرگ یا مدل پنج عاملی است (کوماراناباکه، ۲۰۱۷). ابعاد شخصیتی طبقه بندی شده در مدل پنج بزرگ شامل موارد ذیل می باشد:

روان رنجوری^۱: مضطرب، افسرده، خشمگین، نداشتن ثبات احساسی، پریشان، ترس، نفرت و خصومت (اوزر، موتلو، ۲۰۱۹؛ مک کری و کوستا جونیور، ۱۹۹۷؛ یانگ و همکاران، ۲۰۱۲؛ کوستا و مک کری ۱۹۹۷).

برون گرایی^۲: فعال - پرانرژی - خوشبین، هیجان طلب - اهل معاشرت، علاقه مند به حضور اجتماعی (واتسون و کلارک، ۱۹۹۷؛ اوزر، موتلو، ۲۰۱۹؛ مک کری و کوستا جونیور، ۱۹۹۷؛ لیری، ریلی و براون، ۲۰۰۹؛ شی و همکاران، ۲۰۱۸).

گشودگی به تجربه^۳: خلاقیت، تخیل و نوآوری، کنجکاو بودن - ماجراجو بودن، تمایل به زیبایی شناسی (ژائو و سیبرت، ۲۰۰۶؛ مک کری و کاستا، ۱۹۹۷؛ اوزر و موتلو، ۲۰۱۹؛ مارتینز، ۲۰۰۲؛ شی و همکاران، ۲۰۱۸).

سازگاری^۴: شخص قابل اعتماد، بخشنده، نوع دوست، توجه به دیگران (ژائو و سیبرت، ۲۰۰۶؛ میفیلد و همکاران، ۲۰۰۸؛ اوزر و موتلو، ۲۰۱۹؛ مک کری و کوستا جونیور، ۱۹۹۷؛ شی و همکاران، ۲۰۱۸).

1 neuroticism

2 extraversion

3 openness to experience

4 agreeableness

وظیفه شناسی^۱: هدفمند، پیگیر، ریسک‌گریز، منظم - جستجوی موفقیت، بانظم، پشتکار قوی، کوشا، مسئولیت‌پذیر (مک کری و کاستا، ۱۹۹۷؛ اوزر و موتلو، ۲۰۱۹؛ مارتینز، ۲۰۰۲؛ شی و همکاران، ۲۰۱۸).

مالی رفتاری

گوخان اوزر و اممهان موتلو در پژوهشی تحت عنوان «تأثیر ویژگی‌های شخصیتی بر رفتار مالی» با نمونه متشکل از ۱۳۴۷ سرمایه‌گذار به این نتیجه رسیده‌اند که ابعاد ویژگی‌های شخصیتی مانند وظیفه‌شناسی، توافق‌پذیری و تجربه‌پذیری تأثیر مثبت و معناداری بر رفتار مالی دارند، اما برون‌گرایی و روان‌رنجوری تأثیر قابل توجهی بر رفتار مالی ندارند. دیوی و جورج (۲۰۱۱) در مقاله خود تأثیر ویژگی‌های شخصیتی را بر نگرش‌ها و رفتارهای مالی مورد بررسی قرار دادند و بیان کردند که وظیفه‌شناسی و برون‌گرایی بیش از دیگران بر رفتارهای پس‌انداز و استقراض آنها تأثیر می‌گذارد. مطابق با انتظارات، وظیفه‌شناسی و منبع کنترل تأثیر عمیقی بر نگرش و رفتار مالی دارد. توافق‌پذیری، گشودگی به تجربه و روان‌رنجورخویی نیز مهم بودند، در حالی که برون‌گرایی بر رفتارهای پس‌انداز عادی تأثیر می‌گذارد. اوهرلر و همکاران (۲۰۱۷) اثرات برون‌گرایی و درجات روان‌رنجورخویی را بر فرآیندهای تصمیم‌گیری در بازار دارایی تجزیه و تحلیل کرد. آنها دریافتند که برون‌گرایی و روان‌رنجوری به طور قابل توجهی بر رفتار افراد در بازار موجودیت تجربی تأثیر می‌گذارد. افراد برون‌گرا قیمت‌های بالاتری را برای دارایی‌های مالی می‌پردازند و زمانی که ارزش دارایی‌ها بیش‌تر از ارزش واقعی خود قیمت‌گذاری می‌شوند، دارایی‌های مالی بیشتری را نسبت به افراد با برون‌گرایی کم خریداری می‌کنند در حالی که افراد با روان‌رنجوری بالا دارایی‌های کم‌ریسک‌تری در سبد مالی خود دارند.

همچنین در پژوهش انجام شده توسط مهسا لاجوردی و مهدی فائض با حجم نمونه ۳۸۴ سرمایه‌گذار، با عنوان «ارزیابی تأثیر تیپ شخصیتی بر نوع سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران در بورس اوراق بهادار تهران»، پس از تجزیه و تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیات این‌طور نتیجه گرفته شد که تمامی ابعاد تیپ شخصیتی بر نوع سرمایه‌گذاری تأثیر معنادار و بسزایی دارد. در حالی که در مقاله دیگری با عنوان رابطه پنج ویژگی بزرگ شخصیتی و ریسک‌گریزی از پالیوال و همکاران (۲۰۱۸) با هدف سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران انفرادی با حجم نمونه ۳۹۷ سرمایه‌گذار فردی فعال با گشودگی به تجربه، برون‌گرایی، آگاهی، توافق‌پذیری و ریسک‌به‌طور معناداری و مثبت با هدف سرمایه‌گذاری یک سرمایه‌گذار مرتبط است، در حالی که روان‌رنجوری با هدف سرمایه‌گذاری یک سرمایه‌گذار رابطه منفی دارد.

صندوق‌های سرمایه‌گذاری

جذابیت و مزایای سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک بسیار زیاد است که از میان آنها می‌توان به برخورداری از مدیریت حرفه‌ای، برخورداری از قدرت نقدشوندگی بالا، وثیقه شدن برای اخذ وام و جایگزینی برای خرید سهام شرکت‌های بورسی اشاره کرد. مزایای دیگر سرمایه‌گذاری در صندوق سرمایه‌گذاری مشترک عبارتند از: تنوع بخشیدن، شفافیت قیمت، رقابت (شریف‌فر، عزیزی، ۱۳۹۲). مطالعات نشان داده که عوامل تعیین‌کننده مختلف، بر رفتارهای سرمایه‌گذاری مالی افراد تأثیر می‌گذارد (لیونز و همکاران، ۲۰۰۷؛ فیلیک و همکاران، ۲۰۰۵). یک ایدئولوژی می‌گوید که عقلانیت افراد منبع اصلی تصمیم‌گیری از نظر سرمایه‌گذاری در صندوق‌های مشترک است. دیگری می‌گوید در کنار تفکر عقلانی عوامل اجتماعی-اقتصادی مانند جنسیت، سن، درآمد، تحصیلات و دانش نیز عامل اصلی رفتار سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک می‌باشد (راسپلاک، ۲۰۰۶؛ ولپ و همکاران، ۱۹۹۶؛ نورویلیت و همکاران، ۲۰۰۶؛ ساتون، ۲۰۱۰؛ برنهایم و همکاران، ۲۰۰۱) اما بر اساس یک نظریه‌پرداز شخصی، روان‌شناسی یا تیپ‌های شخصیتی، محرک‌های رفتار سرمایه‌گذاران در صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک هستند (مک‌دوگال، ۱۹۳۲؛ دیویدسون و گریفین، ۲۰۰۳).

چندین محقق تأثیر شخصیت را بر رفتار سرمایه گذاری صندوق های مشترک بررسی کرده اند (پالیوال و همکاران، ۲۰۱۸). چانگ و همکاران دریافته اند که سرمایه گذاران در صندوق های سرمایه گذاری دارای ویژگی های شخصیتی اعتماد، خوش بینی، نزدیک

بودن، هوش هیجانی بالا و انعطاف پذیری هستند. ویژگی های شخصیتی بر رفتار سرمایه گذاران صندوق های سرمایه گذاری به طور معناداری تأثیر می گذارد و ویژگی های افراد بر ویژگی های شخصیتی و رفتارهای سرمایه گذاری آنها تأثیر می گذارد. علاوه بر این، پیشنهاد شد که افراد با سطوح بالای برون گرایی و گشودگی نسبت به افراد دارای سطوح بالای وظیفه شناسی، تحمل ریسک بالاتری دارند (پن و استاتمن، ۲۰۱۳).

ساجیت پالی وال در تحقیقات خود با عنوان « تعیین کننده اهداف سرمایه گذاری صندوق های متقابل پنج بعد شخصیتی بزرگ. پورشارتا» به این نتیجه دست یافت که سرمایه گذاران با تیپ شخصیتی برونگرا و توافق پذیر تمایل به سرمایه گذاری بالاتری در صندوق های سرمایه گذاری مشترک دارند و سرمایه گذاران با روان رنجوری بالا تمایلی به سرمایه گذاری در این نوع صندوق ها ندارند.

ارزهای دیجیتال

واژه ارز دیجیتال در چند سال گذشته به طور گسترده ای مورد توجه عموم قرار گرفته است. ارزهای دیجیتالی در حقیقت ارزهایی هستند که با پروتکل های رمزگذاری شده طراحی می شوند (یاسر و آل منصور، ۲۰۲۰). استفاده از انواع ارز دیجیتال برای تراکنش های مالی مختلف از نقاط گوناگون دنیا مقدور است. مهم ترین ویژگی ارز دیجیتال در غیرمتمرکز بودن آن است. یعنی هیچ نهاد، سازمان یا دولت خاصی، آن را تحت نظارت و کنترل خود ندارد. یکی از ویژگی های ارزهای دیجیتال شفافیت آن است. این به دلیل استفاده از یک پایگاه داده عمومی به نام بلاک چین است. شبکه بلاک چین، شبکه ای وسیع و گسترده است که ارزهای دیجیتالی در بستر آن تبادل می شوند (سوزینا و پاولیچک، ۲۰۱۹).

شواهد رفتاری نشان می دهد که تصمیمات سرمایه گذاری صرفاً بر اساس اولویت های فردی نیست. به این معنی که معامله گران از یکدیگر تقلید می کنند (عمان آچوپونگ، ۲۰۲۱). از نقطه نظر مالی رفتاری، ادبیات فعالیت جمعی تحت عنوان گله داری است. گله داری به عنوان یک رویکرد تصمیم گیری توصیف می شود که با تقلید از رفتار افراد دیگر مشخص می شود (یاسر و آل منصور، ۲۰۲۰). پویسر (۲۰۱۸) در مطالعه خود در مورد امور مالی رفتاری در بازار ارزهای دیجیتال تنها از نظریه گله به عنوان یک عامل مالی رفتاری استفاده کرد. بر اساس تجزیه و تحلیل وی، نتایج نشان داد که نظریه گله نقش مهمی در تعیین قیمت ها در بازار ارزهای دیجیتال ایفا می کند. به این معنا که قیمت ها در بازار ارزهای دیجیتال توسط عوامل مالی رفتاری هدایت می شوند. در این جنبه، سرمایه گذاران به اطلاعات خصوصی خود به جای اطلاعات عمومی در بازار ارزهای دیجیتال توجهی نمی کنند (یاسر و آل منصور، ۲۰۲۰). سوزینا، پاولیچک در پژوهش انجام شده تحت عنوان « تأثیر ویژگی های شخصیتی بر استفاده از ارزهای دیجیتال» دریافته اند گشودگی به تجربه، جنسیت و نوع شغل بر استفاده تأثیر می گذارد. گشودگی به تجربه، جنسیت مرد و داشتن شغل تمام وقت تأثیر مثبت روی این رمز ارزها دارد.

فرضیات پژوهش

- فرضیه اول: بین تیپ شخصیتی روان رنجوری در سرمایه گذاری صندوق های سرمایه گذاری در سهام رابطه وجود دارد.
- فرضیه دوم: بین تیپ شخصیتی برون گرایی در سرمایه گذاری صندوق های سرمایه گذاری در سهام رابطه وجود دارد.
- فرضیه سوم: بین تیپ شخصیتی گشودگی به تجربه سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام رابطه وجود دارد.
- فرضیه چهارم: بین تیپ شخصیتی سازگاری در سرمایه گذاری صندوق های سرمایه گذاری در سهام رابطه وجود دارد.
- فرضیه پنجم: بین تیپ شخصیتی وظیفه شناسی در سرمایه گذاری صندوق های سرمایه گذاری در سهام رابطه وجود دارد.
- فرضیه ششم: بین تیپ شخصیتی روان رنجوری در سرمایه گذاری ارزهای دیجیتال رابطه وجود دارد.

فرضیه هفتم: بین تیپ شخصیتی برون گرایی در سرمایه گذاری ارزشهای دیجیتال رابطه وجود دارد.
 فرضیه هشتم: بین تیپ شخصیتی گشودگی به تجربه در سرمایه گذاری ارزشهای دیجیتال رابطه وجود دارد.
 فرضیه نهم: بین تیپ شخصیتی سازگاری در سرمایه گذاری ارزشهای دیجیتال رابطه وجود دارد.
 فرضیه دهم: بین تیپ شخصیتی وظیفه شناسی در سرمایه گذاری ارزشهای دیجیتال رابطه وجود دارد.

روش شناسی تحقیق

این قسمت به بیان نتایج و یافته‌های به دست آمده از پژوهش می‌پردازد که بدین منظور از روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شده است، تا با ارائه جداول بتوان به اهداف و فرضیات پژوهش دسترسی پیدا کرد. به منظور توصیف داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی شامل آماره‌های فراوانی، میانگین، انحراف معیار، ضرایب چولگی^۱ و کشیدگی^۲ بهره بردیم. سپس در بخش آمار استنباطی، برای پاسخگویی به سوالات پژوهش از آزمون‌های t تک نمونه‌ای و فریدمن، استفاده شده است. ضمناً تحلیل با استفاده از نرم‌افزار تحلیل آماری SPSS26 در سطح معناداری ۰/۰۵ انجام شده است.

یافته‌های پژوهش

تجزیه و تحلیل توصیفی یافته‌ها

موضوع آمار توصیفی تنظیم و طبقه‌بندی داده‌ها، نمایش ترسیمی، و محاسبه مقادیری از قبیل نما، میانگین، میانه و ... می‌باشد که حاکی از مشخصات یکایک اعضای جامعه مورد بحث است. در آمار توصیفی اطلاعات حاصل از یک گروه، همان گروه را توصیف می‌کند. در ادامه فراوانی و درصد فراوانی پاسخگویان بر اساس متغیرهای دموگرافیک سن، تحصیلات و جنسیت آمده است.

جدول ۱. توصیف پاسخگویان بر اساس متغیرهای دموگرافیک

نام متغیر	فراوانی	درصد
سن	کمتر از ۲۰ سال	۰/۸
	۲۰ تا ۴۰ سال	۷۶/۷
	۴۰ تا ۶۰ سال	۲۰/۸
	بیشتر از ۶۰ سال	۱/۷
تحصیلات	دیپلم	۱/۷
	کاردانی	۴/۲
	کارشناسی	۳۵/۸
	کارشناسی ارشد	۵۲/۵
	دکتری و مدارک بالاتر	۵/۸
جنسیت	زن	۳۵/۸
	مرد	۶۴/۲
کل	۱۲۰	۱۰۰

1 Skewness

2 Kurtosis

مطابق مندرجات جدول ۱، اکثر پاسخگویان معادل ۷۶/۷ درصد در گروه سنی ۲۰ تا ۴۰ سال قرار دارند، ۳۵/۸ درصد زن و ۶۴/۲ درصد مرد بوده‌اند و در مورد تحصیلات پاسخگویان بیشترین فراوانی معادل ۵۲/۵ درصد مربوط به گروه کارشناسی ارشد است.

برای محاسبه میانگین، داده‌های یک متغیر را جمع و بر تعداد مشاهدات تقسیم می‌کنیم. برای محاسبه انحراف معیار، مربع فاصله تمام مقادیر از میانگین یعنی $(X_i - \bar{X})^2$ را جمع و حاصل را تقسیم بر تعداد مشاهدات منهای ۱ می‌کنیم و از عدد حاصله جذر می‌گیریم.

چولگی میزان عدم تقارن توزیع را اندازه‌گیری و بیان می‌کند، این میزان برای توزیع نرمال صفر است، پس در بررسی ضرایب چولگی متغیرهای تحقیق چنانچه ضریب چولگی به اندازه کافی به صفر نزدیک باشد، داده‌های مربوط به آن متغیر دارای توزیع نرمال هستند. کشیدگی نشان‌دهنده قله‌مندی یا درجه اوج یک توزیع احتمالی است، این میزان برای توزیع نرمال ۳ است. برای مقادیر بیشتر از ۳ می‌گوییم توزیع تیزتر از نرمال و برای مقادیر کمتر از ۳ می‌گوییم توزیع پهن‌تر از نرمال است. در نرم‌افزار مقدار کشیدگی منهای ۳ حساب می‌شود، در این صورت این میزان برای توزیع نرمال صفر می‌باشد. برای مقادیر بیشتر از صفر می‌گوییم توزیع تیزتر از نرمال و برای مقادیر کمتر از صفر می‌گوییم توزیع پهن‌تر از نرمال است. پس در بررسی مقادیر مربوط به کشیدگی متغیرهای تحقیق چنانچه این مقدار به اندازه کافی به صفر نزدیک باشد، داده‌های مربوط به آن متغیر دارای توزیع نرمال هستند.

جدول ۲. توصیف پاسخگویان بر اساس شاخص‌های پژوهش

نام متغیر	تعداد	کمترین مقدار	بیشترین مقدار	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
میزان تاثیر روان رنجوری در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	۱۲۰	۱	۵	۳/۱۵۸	۱/۲۴۳	-۰/۲۵۳	-۰/۹۳۶
میزان تاثیر روان رنجوری در سرمایه گذاری در ارزشهای دیجیتال	۱۲۰	۱	۵	۳/۹۸۳	۰/۹۸۷	-۰/۸۷۲	۰/۲۸۵
میزان تاثیر برون گرایی در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	۱۲۰	۱	۵	۳	۱/۰۷۷	۰/۰۰۰	-۰/۴۳۵
میزان تاثیر برون گرایی در سرمایه گذاری در ارزشهای دیجیتال	۱۲۰	۱	۵	۳/۲۵	۱/۰۱۵	-۰/۲۷۶	-۰/۱۹۷
میزان تاثیر گشودگی به تجربه در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	۱۲۰	۱	۵	۲/۸۱۷	۱/۰۶۹	۰/۳۳۳	-۰/۵۳۶
میزان تاثیر گشودگی به تجربه در سرمایه گذاری در ارزشهای دیجیتال	۱۲۰	۱	۵	۳/۳۹۲	۱/۰۴۸	-۰/۲۶۵	-۰/۶۲۷
میزان تاثیر سازگاری در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	۱۲۰	۱	۵	۳/۰۲۵	۱/۰۸	-۰/۰۹۱	-۰/۵۳۶
میزان تاثیر سازگاری در سرمایه گذاری در ارزشهای دیجیتال	۱۲۰	۱	۵	۲/۸۵	۱/۰۶۶	۰/۱۷۸	-۰/۴۳۲
میزان تاثیر وظیفه شناسی در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	۱۲۰	۱	۵	۳/۲	۱/۰۰۱	۰/۰۴۷	-۰/۴۸۱
میزان تاثیر وظیفه شناسی در سرمایه گذاری در ارزشهای دیجیتال	۱۲۰	۱	۵	۳/۰۳۳	۱/۱۰۷	۰/۱۲۲	-۰/۶۱۶
امتیاز	۱۲۰	۱۰۰۰	۱۰۶۳	۱۰۴۱/۰۹۲	۱۴/۰۷۴	-۰/۴۳۸	-۰/۰۳۴

با توجه به جدول ۲ ضرایب چولگی و کشیدگی برای همه شاخص‌های پژوهش در بازه (۳ و -۳) قرار دارند، پس با توجه به ضرایب چولگی و کشیدگی فرض نرمال بودن داده‌ها برای این شاخص‌ها تایید می‌شود.

تجزیه و تحلیل استنباطی یافته‌ها

نقش آمار توصیفی در واقع، جمع‌آوری، خلاصه کردن و توصیف اطلاعات کمی به دست آمده از نمونه‌ها یا جامعه‌ها است. اما محقق معمولاً کار خود را با توصیف اطلاعات پایان نمی‌دهد، بلکه سعی می‌کند آنچه را که از بررسی گروه نمونه به دست آورده است به گروه‌های مشابه بزرگتر تعمیم دهد. از طرف دیگر در اغلب موارد مطالعه تمام اعضای یک جامعه ناممکن است. از این رو محقق به شیوه‌هایی احتیاج دارد که بتواند با استفاده از آنها نتایج به دست آمده از مطالعه گروه‌های کوچک را به گروه‌های بزرگتر تعمیم دهد. به شیوه‌هایی که از طریق آنها ویژگی‌های گروه‌های بزرگ براساس اندازه‌گیری همان ویژگی‌ها در گروه‌های کوچک استنباط می‌شود آمار استنباطی گفته می‌شود.

مقایسه شاخص‌های پرسشنامه با مقدار متوسط

برای مقایسه سطوح شاخص‌های پرسشنامه با مقدار متوسط از آزمون میانگین t تک نمونه‌ای که از آزمون‌های آماری مبتنی بر فرض نرمال بودن داده‌هاست استفاده شده‌است. از این آزمون زمانی استفاده می‌شود که تنها یک نمونه از شرکت کننده‌ها حضور داشته باشند و در پاسخ به این سوال که آیا میانگین جامعه‌ای که از روی آن نمونه برداشته شده، برابر با میانگین ادعا شده است یا نه؟ که در اینجا این میانگین ادعا شده برابر ۳ (میانگین و میانه اعداد ۱ تا ۵) می‌باشد. در واقع با انجام آزمون فوق فرضیه زیر برای هر عامل پرسشنامه آزمون و میانگین به دست آمده برای هر عامل با عدد ۳ مقایسه می‌شود:

$$\begin{cases} H_0: \mu = 3 \\ H_1: \mu > 3 \end{cases}$$

اگر برای عاملی مقدار معناداری کوچکتر از سطح آزمون، یعنی ۰/۰۵ باشد، آن‌گاه فرضیه صفر (H_0) رد شده و این‌گونه استنباط می‌شود که میانگین عامل مربوطه با عدد ۳ اختلاف معناداری دارد و میانگین در حد مطلوب بوده است. در مقابل اگر برای عاملی مقدار معناداری بزرگتر از سطح آزمون، یعنی ۰/۰۵ باشد، آن‌گاه نمی‌توان فرضیه صفر (H_0) را رد کرد. برای متغیرهای تحقیق نتایج به صورت زیر است:

جدول ۳. نتایج آزمون t تک نمونه‌ای

نام متغیر	آماره t	درجه آزادی	Sig.	میانگین	اختلاف میانگین با عدد ۳
میزان تاثیر روان رنجوری در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	۱/۳۹۵	۱۱۹	۰/۰۸۲	۳/۱۵۸	۰/۱۵۸
میزان تاثیر روان رنجوری در سرمایه گذاری در ارزهای دیجیتال	۱۰/۹۱۲	۱۱۹	۰/۰۰۰	۳/۹۸۳	۰/۹۸۳
میزان تاثیر برون گرایی در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	۰/۰۰۰	۱۱۹	۰/۵	۳	۰/۰۰۰
میزان تاثیر برون گرایی در سرمایه گذاری در ارزهای دیجیتال	۲/۶۹۹	۱۱۹	۰/۰۰۴	۳/۲۵	۰/۲۵
میزان تاثیر گشودگی به تجربه در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	-۱/۸۷۹	۱۱۹	۰/۹۶۹	۲/۸۱۷	-۰/۱۸۳
میزان تاثیر گشودگی به تجربه در سرمایه گذاری در ارزهای دیجیتال	۴/۰۹۶	۱۱۹	۰/۰۰۰	۳/۳۹۲	۰/۳۹۲
میزان تاثیر سازگاری در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	۰/۲۵۳	۱۱۹	۰/۴	۳/۰۲۵	۰/۰۲۵
میزان تاثیر سازگاری در سرمایه گذاری در ارزهای دیجیتال	-۱/۵۴۱	۱۱۹	۰/۹۳۷	۲/۸۵	-۰/۱۵
میزان تاثیر وظیفه شناسی در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	۲/۱۸۹	۱۱۹	۰/۰۱۵	۳/۲	۰/۲
میزان تاثیر وظیفه شناسی در سرمایه گذاری در ارزهای دیجیتال	۰/۳۳	۱۱۹	۰/۳۷۱	۳/۰۳۳	۰/۰۳۳

مطابق مندرجات جدول ۳، مقدار معناداری آزمون برای "میزان روان رنجوری در سرمایه گذاری در ارزش های دیجیتال"، "میزان تاثیر برون گرایی در سرمایه گذاری در ارزش های دیجیتال"، "میزان تاثیر تجربه پذیر در ارزش های دیجیتال" و "میزان وظیفه شناسی در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام" کوچکتر از ۰/۰۵ به دست آمده است که نشان می دهد میانگین این متغیرها با عدد ۳ اختلاف معناداری دارد و در پاسخ به این سوال ها اکثر پاسخگویان گزینه های خیلی زیاد و زیاد با کدهای ۵ و ۴ را انتخاب کرده اند.

آزمون رتبه بندی فریدمن:

در این پژوهش برای رتبه بندی شاخص های پرسشنامه از آزمون فریدمن استفاده شده است. نمونه مورد نظر شامل ۱۲۰ نفر است. پس از انجام آزمون فریدمن اگر معنی داری آن به اثبات برسد (مقدار معنی داری آزمون از ۰/۰۵ کوچکتر باشد) می توان میانگین رتبه های مولفه ها را با یکدیگر مقایسه کرد و مولفه هایی با بیشترین رتبه و کمترین رتبه را مشخص نمود. در آزمون فریدمن فرضیه صفر مبتنی بر یکسان بودن میانگین رتبه ها در بین گروه هاست. رد شدن این فرضیه صفر به این معنی است که در بین گروه ها حداقل دو گروه با هم اختلاف معناداری دارند.

جدول ۴. نتایج آزمون رتبه بندی فریدمن

نام متغیر	میانگین رتبه ها	رتبه	آماره کای اسکوتر	درجه آزادی	مقدار معناداری
میزان تاثیر روان رنجوری در سرمایه گذاری در ارزش های دیجیتال	۷/۶۲۵	۱	۱۲۹/۰۹۳	۹	۰/۰۰۰
میزان گشودگی به تجربه در سرمایه گذاری در ارزش های دیجیتال	۶/۰۱۳	۲			
میزان تاثیر برون گرایی در سرمایه گذاری در ارزش های دیجیتال	۵/۷۳۸	۳			
میزان تاثیر روان رنجوری در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	۵/۶۵۴	۴			
میزان تاثیر وظیفه شناسی در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	۵/۵۹۶	۵			
میزان سازگاری در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	۵/۱۳۳	۶			
میزان تاثیر وظیفه شناسی در سرمایه گذاری در ارزش های دیجیتال	۵/۱۳۳	۷			
میزان تاثیر برون گرایی در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	۵/۰۱۳	۸			
میزان تاثیر سازگاری در سرمایه گذاری در ارزش های دیجیتال	۴/۶۵۴	۹			
میزان تاثیر گشودگی به تجربه در سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام	۴/۴۴۲	۱۰			

در رتبه بندی انجام شده برای مولفه های پرسشنامه، آماره کای اسکوتر آزمون فریدمن برابر ۱۲۹/۰۹۳ و مقدار معناداری متناظر با آن کوچکتر از ۰/۰۵ (۰/۰۰۰) به دست آمده است. بنابراین می توان مولفه های پرسشنامه را از بیشترین تا کمترین میانگین رتبه مرتب کرد. میزان روان رنجوری در سرمایه گذاری در ارزش های دیجیتال با میانگین رتبه ۷/۶۲۵، میزان تاثیر گشودگی به تجربه در ارزش های دیجیتال با میانگین رتبه ۶/۰۱۳ و میزان تاثیر برون گرایی در سرمایه گذاری در ارزش های دیجیتال با میانگین رتبه ۵/۷۳۸ در رتبه های اول تا سوم قرار دارند.

نتیجه گیری

تصمیمات سرمایه گذاری به عنوان یکی از فاکتورهای مهم و حیاتی در سود آوری سرمایه گذاران به شمار می رود که با آگاهی و شناخت از نقش عوامل موثر بر این تصمیمات، می توان به افزایش ثروت سرمایه گذاران کمک شایانی کرد. عوامل بسیار زیادی در تصمیم گیری سرمایه گذاران تاثیر گذار می باشد. ولی مهمترین عامل شناخت تیب های شخصیتی سرمایه گذاران و تاثیر آن در انتخاب نوع سرمایه گذاری می باشد. مطالعات قبلی نشان می دهد که بین تیب های شخصیتی مدل پنج بزرگ و

نوع سرمایه گذاری رابطه معناداری وجود دارد. در این پژوهش یافته هایی که بر اساس آزمون t تک نمونه ای و فرید من مقدار سطح معنی داری آنها از $0/05$ کوچکتر باشد، دارای رابطه معنا داری می باشند و یافته های بزرگتر از 5 درصد دارای رابطه معنادار نمی باشند. پس می توان با استفاده از نتایج حاصله از آزمون ها این طور نتیجه گرفت که سرمایه گذاران با تیپ های شخصیتی روان رنجوری، برون گرایی و گشودگی به تجربه، سرمایه گذاری در ارزشهای دیجیتال و سرمایه گذاران با تیپ شخصیتی وظیفه شناسی سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری در سهام را ترجیح می دهند. با توجه به رشد چشمگیر سرمایه گذاری در بازارهای مالی در ده های اخیر پیشنهاد می گردد مسئولان در بازار سرمایه دانش خود را در مورد شناخت شخصیت سرمایه گذاران گسترش دهند و با تدوین آموزش های سرمایه گذاری مناسب، کیفیت تصمیمات سرمایه گذاران را در انتخاب نوع سرمایه گذاری آنها مطابق با تیپ شخصیتی بهینه تر نمایند.

منابع

- آقاجانی، وحدت؛ پاک مرام، عسگر؛ عبدی، رسول و نریمانی، محمد. (۱۳۹۹). رابطه تیپ های رفتاری و تصمیمات سرمایه گذاری با میانجی گری خودکارآمدی. فصلنامه پژوهش های نوین روانشناختی سال پانزدهم، ۶۰، ۱۱۶-۱۳۰.
- ابراهیمی لیفشگر، عباس؛ پاکیزه، کامران و رئیسی فر، کامیار. (۱۳۹۸). بررسی تاثیر ویژگی های شخصیتی سرمایه گذاران بر عملکرد سرمایه گذاری با نقش میانجی گری سو گیری مکاشفه ای، نشریه علمی دانش مالی تحلیل اوراق بهادار سال دوازدهم، ۴۲، ۱۰۷-۱۲۸.
- اسدی، غلامحسین و مرشدی، فاطمه. (۱۳۹۸). واکاوی تاثیر احساسات سرمایه گذاران بر خطر سقوط قیمت سهام در بورس اوراق بهادار تهران. نشریه چشم انداز مدیریت مالی، ۲۵، ۹-۳۰.
- دادرس، کیوان؛ طلوعی اشلقی، عباس و رادفر، رضا. (۱۳۹۷). نقش مالی رفتاری در درک رفتار سرمایه گذاران فردی (مرور شواهد تجربی از بورس اوراق بهادار تهران). فصلنامه علمی پژوهشی دانش سرمایه گذاری، ۲۸، ۱۰۱-۸۳.
- دیده خانی، حسین و مهرعلی زاده، امیررضا. (۱۳۹۷). بررسی نقش فازهای شخصیتی مدیران در میزان ریسک صندوق های سرمایه گذاری با توجه به نقش تعدیلی تیپ های شخصیتی. دانش سرمایه گذاری، ۷(۲۸)، ۱-۲۲.
- شریف فر، امیر و عزیزی، شهریار. (۱۳۹۲). عوامل تعیین کننده انتخاب صندوقهای سرمای هگذاری مشترک: رویکرد پژوهش آمیخته. فصلنامه علمی - پژوهشی مدیریت دارایی و تأمین مالی سال اول، ۲، ۳۶-۵۶.
- شهرآبادی، ابوالفضل و یوسفی، راحله. (۲۰۰۷). مقدمه ای بر مالیه رفتاری. فصلنامه بورس اوراق بهادار، ۶۹، ۳-۲۴.
- لاجوردی، مهسا و فائض، علی. (۱۳۹۴). ارزیابی تاثیر تیپ شخصیتی بر نوع سرمایه گذاری سرمایه گذاران در بورس اوراق بهادار تهران. دومین همایش بین المللی مدیریت و فرهنگ توسعه، ۲۳-۳۴.
- ودیدی، محمد حسین و شکوهی زاده، محمود. (۱۳۹۱). بررسی معیارهای مالی مؤثر بر تصمیم گیری سرمایه گذاران در بورس اوراق بهادار، مجله دانش حسابداری، سال سوم (۸)، ۱۷۱-۱۵۱.

Abdellaoui, A., Chen, H. Y., Willemsen, G., Ehli, E. A., Davies, G. E., & Verweij, K. J. H. (2019). Associations between loneliness and personality are mostly driven by a genetic association with Neuroticism. *J. Pers.*, 87, 386-397. doi: 10.1111/jopy.12397

Bernheim, B.D., Garrett, D.M., & Maki, D.M. (2001). Education and Saving: The Long-Term Effects of High School Financial Curriculum Mandates. *Journal of Public Economics*, 80(3), 435-465.

Chang, H.Y, Chen, K.C, Fang, H.K. (2016). The relationship study of mutual fund investor personality traits and investment behaviour. *J. Chin. Econ. Res*, 14, 51-73.

Charles, A., & Kasilingam, R. (2014). Does Individual's Investment Personality Explore Their Investment Success? *Asian Journal of Management Research*, 5.(۱)

Dan, Y, Chupradit, S, Wutti Chupradit, P, A. Nassani, A, Haffar, M. (2021). The Nexus Between the Big Five Personality Traits Model of the Digital Economy and Blockchain Technology Influencing Organization Psychology, *Frontiers in Psychology*. doi:10.3389/fpsyg.2021.780527

- Davey, J., & George, C. (2011). Personality and Finance: The Effects of Personality on Financial Attitudes and Behaviour. *International Journal of Interdisciplinary Social Sciences*, 5.(۹)
- Davidson, P., & Griffin, R. (2003). *Management: An Australian Perspective*. Milton: Wiley.
- Dholariya, P. (2019). Openness to experience personality trait as a predictor of career well-being among IT professionals. *Int. J. Indian Psychol.*, 7, 505-508. doi: 10.25215/0704.058
- Dhiman, B., & Raheja, S. (2018). Do Personality Traits and Emotional Intelligence of Investors Determine Their Risk Tolerance? *Management and Labour Studies*, 43 (1 & 2): 88 – 99.
- Durand, R. B., Newby, R., & Sanghani, J. (2008). An Intimate Portrait of the Individual Investor. *Journal of Behavioral Finance*, 9(4), 193-208.
- Erkus, A., & Tabak, A. (2009). Effects of Five Factor Personality Traits on Conflict Management Styles of Employees: Research in Industry. *Ataturk University Journal of Economics & Administrative Sciences*, 23.(۲)
- Filbeck, G., Hatfield, P., & Horvath, P. (2005). Risk Aversion and Personality Type. *Journal of Behavioural Finance*, 6(4), 170-180.
- Gong, B., & Yang, C. (2012). Gender differences in risk attitude: Field experiments on the matrilineal mosuo and the patriarchal yi. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 83, 59-65.
- Gupta, Y., & Ahmed, S. (2016). The Impact of Psychological Factors on Investment Decision Making of Investors: An Empirical Analysis. *EPRA International Journal of Economic and Business Review*, 4.(۱۱)
- James, M. (2002). *Behavioral Finance. Insights into Irrational Minds and Markets*. West Sussex, England: John Wiley & Sons.
- J. Kajonius, P, A. Johnson, J. (2019). Assessing the Structure of the Five Factor Model of Personality (IPIP- NEO-120) in the Public Domain. *Europe's Journal of Psychology* 15(2), 260–275.
- Kadous, K. Tayler, W.B. Thayer, J.M. Young, D. (2014) Individual characteristics and the disposition effect: The opposing effects of confidence and self-regard. *J. Behav. Financ*, 15, 235–250.
- Kaur, H., & Anand, S. (2018). Segmenting generation Y using the big five personality traits: understanding differences in fashion consciousness, status consumption and materialism. *Young Consum.*, 19, 382-401. doi: 10.1108/YC03-2018-00788
- Keefer, K. V., Parker, J. D. A., and Saklofske, D. H. (2018). Three decades of emotional intelligence research: perennial issues, emerging trends, and lessons learned in education: introduction to emotional intelligence in education, in *Emotional Intelligence In Education: Integrating Research With Practice*, eds K. V. Keefer, J. D. A. Parker, and D. H. Saklofske (Berlin: Springer International Publishing).
- Kumaranayake, A. R. (2017). Review of The Current Status of The Studies on Personality Traits. *International Journal of Applied Research*, 3(11): 38-45.
- Lyons, A.C., Rachlis, M., & Scherpf, E. (2007). What's in a Score? Differences in Consumers' Credit Knowledge Using OLS and Quantile Regressions. *Journal of Consumer Affairs*, 41(2), 223-249.
- Mayfield, C., Perdue, G., & Wooten, K. (2008). Investment management and personality type. *Financial Services Review*, 17(3), 219-236.
- McCrae, R. R., & Costa, P. T. (1997). Conceptions and correlates of openness to experience. In *Handbook of personality psychology*. London: Academic Press.
- McDougall, W. (1932). Of the Words Character and Personality. *Character and Personality*, 1(1), 3–16.
- Norvilitis, J.M., Osberg, T.M., Young, P., Merwin, M.M., Roehling, P.V., & Kamas, M.M. (2006). Personality Factors, Money Attitudes, Financial Knowledge, and Credit-Card Debt in College Students. *Journal of Applied Social Psychology*, 36(6), 1395-1413.
- Oehler, A., Wendt, S., Wedlich, F. and Horn, M. (2017). Investors' personality influences investment decisions: Experimental evidence on extraversion and neuroticism. *Journal of Behavioural Finance*, 19(1), 30-48.
- Omane-Adjepong, M. Alagidede, I.P. Gustav, A. George, I. George, T. (2021). Herding behaviour in cryptocurrency and emerging financial markets. 9(1). <https://doi.org/10.1080/23322039.2021.1933681>

- Ozer, G, Mutlu, U. (2019). The Effects Of Personality Traits On Financial Behaviour. *Journal Of Business, Economics and Finance*, 8(3), 155-165.
- Paliwal, S, Bhadauria, S, Pratap Singh, S. (2018). Determinants of Mutual Funds Investment Intentions: Big Five Personality Dimension. *School of Management Sciences*. Pp 39-49.
- Pan, C.H, Statman, M. (2013). Investor personality in investor questionnaires. *J. Invest. Consult*, 14, 48–56.
- Poyser, O. (2018). Herding behavior in cryptocurrency markets (Issue November). <http://arxiv.org/abs/1806.11348>.
- Rosplock, K. (2006). Women and Wealth. Research Report, Gen- Spring Family Offices
- Sembel, R., & Trinugroho, I. (2011). Overconfidence and Excessive Trading Behavior: An Experimental Study. *International Journal of Business and Management* 6(7), 147.
- Shi, J, Yao, Y, Zhan, Ch, Mao,Z, Yin,F, Zhao, X. (2018). Relationship of the Big Five Personality Traits and Risk Aversion with Investment Intention of Individual Investors. *Journal Frontiers in Psychiatry*, <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsy.2018.00648/full>.
- Sudzina, F, Pavlicek, A. (2019). Impact of Personality Traits (BFI-2-XS) on Use of Cryptocurrencies. *Hradec Economic Days : Double-blind peer-reviewed proceedings part II. of the International Scientific Conference Hradec Economic Days 2019*, 363-369.
- Sutton, C. (2010). Most Americans Still Unprepared for Retirement: Survey. *CNNMoney.com*, March 9.
- T. Costa ,P, R. McCrae , R. (1997). The revised NEO personality inventory (NEO-PI-R). *Psychological Assessment Resources*. 101.
- Teh, P. L., Yong, C.-C., Chong, C. W., and Yew, S. Y. (2011). Do the big five personality factors affect knowledge sharing behaviour? A study of Malaysian universities. *Malays. J. Libr. Inf. Sci.* 16, 47-62.
- Templer, K. J. (2012). Five-factor model of personality and job satisfaction: the importance of agreeableness in a tight and collectivistic asian society. *Appl. Psychol.*, 61, 114-129. doi: 10.1111/j.1464-0597.2011.00459.x
- Thomas, T. C., & Rajendran, G. (2012). BB&K Five-way Model and Investment Behavior of Individual Investors: Evidence from India. *Journal of Economics and Management*, 6(1), 115-127.
- Volpe, R.P., Chen, H., & Pavlicko, J.J. (1996). Personal Investment Literacy among College Students: A Survey. *Financial Practice and Education*, 6(2), 86-94.
- Watson, D., & Clark, L. A. (1997). Extraversion and its positive emotional core. In *Handbook of personality psychology* (pp. 767-793).
- Yaser, B. AL-Mansour. (2020). Cryptocurrency Market: Behavioral Finance Perspective. *Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 7(12), 159-168.
- Zhao, H., & Seibert, S. E. (2006). The big five personality dimensions and entrepreneurial status: A meta-analytical review. *Journal of Applied Psychology*, 91(2), 259–271.